

Motion till riksdagen 2024/25:1056

av Christofer Bergenblock och Catarina Deremar (båda C)

Nya fastighetsmodeller hos Statens fastighetsverk för att bevara vårt kulturarv

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda nya fastighetsmodeller hos Statens fastighetsverk i syfte att ta fram mer ändamålsenliga modeller för finansiering av underhållet av de statliga kulturfastigheterna så att de kan bevaras för eftervärlden, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

Motivering

Statens fastighetsverk har under lång tid misslyckats med skötseln av statliga kulturfastigheter runt om i landet. Det gäller till exempel Kronobergs slottsruin, Carlstens fästning och Varbergs fästning. Värst har det gått för Kronobergs slottsruin som helt har fått stängas av för besök från allmänheten på grund av faran att vistas där när underhållet inte skötts. Även om problemen med underhållet av de statliga kulturfastigheterna har varit kända länge så är det först när fastigheter i Stockholm drabbas, såsom Naturhistoriska riksmuseet, som regeringen vaknar upp, kallar till presskonferens och börjar engagera sig i frågan.

Självklart handlar skötseln av kulturfastigheterna till stor del om vilka medel Statens fastighetsverk har att röra sig med, men det handlar också om hur myndigheten sköter sitt arbete med de medel man redan har. Det finns anledning att se över både arbetssätt och effektivitet hos Statens fastighetsverk, samt vilka fastighetsmodeller man använder sig av.

Idag delas fastigheterna in i marknadshyresfastigheter, kostnadshyresfastigheter och bidragsfastigheter, vilket utgår ifrån hur kommersiell en fastighet anses vara. Till bidragsfastigheter räknas de fastigheter som inte kan bära sina egna kostnader, till exempel slott och ruiner. Nackdelen med att göra investeringar i den formen av fastigheter är att de behöver avskrivas direkt och inte kan avskrivas över en längre tidsperiod, vilket alltid sker med de kommersiella fastigheterna. Detta är en märklig

ordning eftersom många bidragsfastigheter även innehåller en kommersiell del och används av olika hyresgäster. Ett sådant exempel är Varbergs fästning vars bastioner och murar naturligtvis inte kan hyras ut, men vars slottslängor hyrs ut och inhyser Hallands kulturhistoriska museum sedan lång tid tillbaka. Varbergs fästning bör alltså utgöra en kombination av bidragsfastighet och hyresfastighet.

För att på ett bättre sätt hantera de statliga fastigheterna bör nuvarande fastighetsmodeller ses över och nya modeller utredas. I samband med en sådan utredning bör även effektiviteten och leveransen hos Statens fastighetsverk utredas för att garantera att de ekonomiska medel som Fastighetsverket erhåller används på ett så effektivt och ändamålsmässigt sätt som möjligt.

Christofer Bergenblock (C)

Catarina Deremar (C)